

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Defensie over de brief van 15 december 2015 inzake de Aanbieding evaluatierapport «DMP bij de tijd» (Kamerstuk 27 830, nr. 166).

De voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

De griffier van de commissie,
Van Leiden

- Nr. Vraag**
- 1 Is de werkwijze waarmee u de Kamer voorafgaand aan de A-brief de Kamer geïnformeerd heeft over de toekomst van de onderzeedienst, een werkbaar alternatief voor grotere investeringsprojecten om de Kamer voorafgaand aan de A-brief bij de verwerving te betrekken?
 - 2 Zou u willen onderzoeken welke alternatieven er zijn om, in lijn met de visie op de toekomst van de onderzeedienst, de Kamer eerder te betrekken bij een verwervingstraject?
 - 3 Is bij de evaluatie daadwerkelijk onderzocht of de voorgestelde aanpassingen aansluiten bij de verwervingsprocessen van internationale partners? Of vergroot de aanpassing van het Defensie Materieel (DMP) de «kans» op samenwerking zoals de sub-conclusie van het rapport stelt?
 - 4 Welke bandbreedtes wilt u voor de A-fase en de B-fase van het nieuwe Proces DMP voorstellen?
 - 5 Bent u bereid om bij het aangepaste DMP de Kamer voortaan met de gebruikelijke commercieel vertrouwelijke brief te blijven informeren over de financiële informatie dit met het verwervingstraject is gemoeid?
 - 6 Kunt u, met enkele voorbeelden, duidelijk maken op welke wijze in de afgelopen drie jaar de aanbestedingswet op Defensie- Veiligheidsgebied uit 2013 al heeft geleid tot conflicten met het huidige DMP en hoe u deze heeft opgelost?
 - 7 Kunt u inzichtelijk maken op welke manier de afgelopen vier jaar met het toetsingskader «verwerven van de plank» is omgegaan bij het DMP? Kunt u daarbij ook duidelijk laten zien hoe dit verwerkt is in de B- en C-brieven die de Kamer daarover ontvangen heeft?
 - 8 Kunt u toelichten waarom in het evaluatierapport wel de gewijzigde wet- en regelgeving wordt besproken, maar geen evaluatie plaatsvindt van deze wet- en regelgeving met de daadwerkelijk opgestelde B- en C- brieven?
 - 9 Kunt u enige voorbeelden geven van projecten die in de afgelopen jaren de C-fase hebben doorlopen en ook tot een duidelijke C-brief hebben geleid waarin de uitkomsten van een vervolgstudie aan de Kamer werden gemeld?
 - 10 Kunt u toelichten op welke wijze de Kamer over de uitkomsten van de C-fase wordt geïnformeerd en welke rol de Kamer heeft na afloop van de C-fase?
 - 11 Klopt het dat de Kamer met de begroting 2016 wel geïnformeerd is over de omzetting van de Beleidsdoorlichting DMP in een Evaluatie DMP, maar niet over de verandering van de vraagstelling? Waarom niet?
 - 12 Kunt u toelichten waarom de evaluatie van het DMP is omgezet van een beleidsdoorlichting in een «gewone» evaluatie?
 - 13 Klopt het dat de vraagstelling van de evaluatie die nu voorligt afwijkt op zowel de hoofdonderzoeksvragen als de deelvragen van de vraagstelling waarover de Kamer is geïnformeerd? Zo ja, waarom?
 - 14 Waarom heeft u, in lijn met de eerdere brieven over de opzet van de vraagstelling voor de evaluatie van het DMP, de Kamer niet geïnformeerd over de verandering van de vraagstelling bij dit onderzoek?
 - 15 Kunt u toelichten op welke wijze de inbreng van de Kamer, een belangrijke doelgroep voor het DMP, in de evaluatie is verwerkt? Kunt u concreet aangeven welke aandachtspunten van de leden van de commissie zichtbaar in het rapport zijn verwerkt?

- Nr. Vraag**
- 16 Waarom zijn in uw brief niet alle punten opgenomen die u in 2013 als basis zag voor herziening van het DMP (life cycle costing en hoofwapensystemen), «soorten investeringen», «vereenvoudiging», «balans tussen product, tijd en geld», «integrale besturing en afweging», «evaluatie van materieelprojecten» en «drempelbedragen») en waarover u de Kamer in 2013 per brief al geïnformeerd had (Kamerstuk 27 830, nr. 117)?
- 17 Worden de verbeterpunten die u in de brief in 2013 noemde voor herziening van het DMP nog meegenomen in de aanpassing van het DMP? Zo ja, hoe?
- 18 Klopt het dat in de regel uit de beleidsdoorlichting of evaluatie duidelijk wordt welke dienst of onderzoekers de doorlichting of evaluatie hebben opgesteld en op welke wijze de ambtelijke organisatie bij de totstandkoming was betrokken? Waarom ontbreekt deze informatie en kunt u deze alsnog geven?
- 19 Welke dienst heeft de evaluatie DMP opgesteld? Wat is de basis geweest voor deze keuze en waarom is niet gekozen voor een extern instituut?
- 20 Was er een klankbordgroep of begeleidingscommissie betrokken bij het opstellen van de evaluatie? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?
- 21 Herinnert u zich uw brief van 16 februari 2015 (Kamerstuk 27 830, nr. 147) waarin u de Kamer meldde dat u een externe deskundige gevonden had in de persoon van Prof. Dr. Jouke de Groot, hoogleraar bestuurskunde aan de Universiteit Leiden? Waarom is nu niet duidelijk wie de evaluatie heeft opgesteld en of er een externe deskundige bij betrokken is geweest?
- 22 Gaat u de externe deskundige, Prof. Dr. Jouke de Groot, alsnog verzoeken zijn bevindingen aan de Kamer toe te zenden? Zo nee, waarom niet?
- 23 Kunt u toelichten in hoeverre de uiteindelijke herziening van het DMP fundamenteel van aard is?
- 24 In hoeverre is het DMP vergelijkbaar met aankoop- en aanbestedingsprocedures Rijksbreed? Wat zijn de verschillen en wat zijn de overeenkomsten?
- 25 In hoeverre hebben de bekende problemen bij de verwervingsketen van Defensie, zoals het tekort aan gespecialiseerd personeel, invloed op het goed doorlopen van het DMP?
- 26 Hoe wordt de Nederlandse Defensie- en Veiligheidsgerelateerde Industrie, waaronder de kennisinstellingen, betrokken bij het invullen van de functionele specificaties?
- 27 Is er inzicht hoeveel DMP-projecten zonder C-fase zullen gaan verlopen?
- 28 Overweegt u de verwervingsstrategie van een DMP-project al bij het A-document vast te stellen?
- 29 Is het aantal inkopers dat Defensie Materieel Organisatie (DMO) beschikbaar heeft, in overeenstemming met de werklast? Wanneer worden inkopers bij een DMP-project betrokken?
- 30 Een functioneel gespecificeerde A-brief kan eerder in het verwervingsproces naar de Kamer worden gestuurd. Hoeveel eerder in vergelijking met de huidige gang van zaken?
- 31 Kunt u toelichten wat voor de Kamer de meerwaarde is van een DMP A-brief die een functionele specificatie geeft?
- 32 Zou u willen onderzoeken welke alternatieven er zijn om, in lijn met de visie op de toekomst van de onderzeedienst, de Kamer eerder te betrekken bij een verwervingstraject?

- Nr. Vraag**
- 33 Op welke wijze kan de Kamer beoordelen en controleren of er voldoende gronden zijn om af te wijken van de standaardprocedures van het DMP, waarmee toch juist de Kamer wordt geïnformeerd?
- 34 Kunt u met enkele voorbeelden duidelijk maken op welke wijze in de afgelopen drie jaar de aanbestedingswet op Defensie- Veiligheidsgebied al uit 2013 al heeft geleid tot conflicten met het huidige DMP?
- 35 Kunt u enige voorbeelden geven van projecten waarin het onderscheid tussen de B- en C-fase de afgelopen jaren niet goed gemaakt is?
- 36 Kunt u toelichten op welke wijze de nieuwe C-fase zal worden ingericht?
- 37 In welke mate beschikt u over voldoende financiële expertise om dusdanige grote aanbestedingsprojecten te begeleiden? Is er een benchmark gedaan hiertoe met organisaties met aanbestedingen in dezelfde orde van grootte?
- 38 Hoeveel verschillende soorten A-brieven zijn er mogelijk nu er tal van bijzonderheden genoemd worden om af te wijken van de standaard A-brief met een functionele behoeftestelling?
- 39 Kunt u toelichten waarom het bij het aanpassen van het DMP wel mogelijk is de financiële informatie in bandbreedtes aan de Kamer te melden bij de A-brief, maar met de aanpassingen u de financiële informatie niet langer op de gebruikelijke manier kunt aanleveren?
- 40 Kunt u een overzicht geven van de verschillende mogelijkheden voor een A-Brief en voor een C-Brief?
- 41 Welke rol is er voor de Tweede Kamer nu de Aanbestedingswet op Defensie- en Veiligheidsgebied de selectie van productalternatieven van een longlist (B-fase) naar een shortlist (C-fase) («downselect») toestaat voorafgaand aan de aanbesteding?
- 42 Het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) doet een aantal aanbevelingen, waarvan u de meeste overneemt, bijvoorbeeld een kosten-/batenanalyse en een challenger-rol. Kunt u garanderen dat door deze extra stappen de doorlooptijd van een DMP-project niet toeneemt?
- 43 Overweegt u in lijn met het IBO-rapport het gebruik te intensiveren van geïntegreerde contracten, mede gelet op de Bushmaster die in Afghanistan onder verantwoordelijkheid van de leverancier in stand is gehouden en gelet op het instandhoudingsconcept van de F-35, waar geïntegreerde contractvorming uitgangspunt is?
- 44 Is het aantal inkopers dat DMO beschikbaar heeft, in overeenstemming met de werklast? Wanneer worden inkopers bij een DMP-project betrokken?
- 45 Overweegt u om in de analysesystematiek gericht op het verbeteren van de materiële beschikbaarheid van een bepaald wapensysteem, naast zoals in het IBO wordt aangegeven te investeren in bijvoorbeeld extra onderhoudscapaciteit of reservedelen, standaard uitbesteding van die taken te betrekken?
- 46 Zijn met het nieuwe DMP proces nu alle varianten afgedekt? Of zijn er nog uitzonderingen? Zo ja welke?
- 47 Is er gekeken naar de snelle verandering buiten Defensie in de ontwikkeling van technologie en systemen, zoals de sterke opkomst van het internet open-source ontwikkeling en netwerk-ontwikkeling en de innovatiecyclus die steeds sneller is geworden? Welke gevolgen heeft dit voor de werkwijze van de Defensie sector en dus ook voor de DMP procedure? Hoe passen Defensie en de DMP procedure zich aan deze zeer relevante ontwikkeling aan?

- Nr. Vraag**
- 48 Wordt automatisch gekozen voor (volledige) financiering door Defensie als blijkt dat een ontwikkelingstraject noodzakelijk is of wordt er ook onderzocht of alternatieve financiering door het bedrijfsleven of private investeerders mogelijk en zinvol is?
- 49 Klopt het dat binnenkort weer een nieuwe aanbestedingswet van kracht wordt, die onder meer launching customership zoals bedoeld in de Defensie Industrie Strategie (DIS) en overheidsge- stuurde ontwikkeling door middel van een innovatiecontract (eenvoudiger) mogelijk maakt? Waarom is deze ontwikkeling niet meegenomen in de evaluatie en de voorgestelde aanpassingen van de DMP procedure?
- 50 Bent u voorstander van onderzoek in de A-fase, onafhankelijk van de mogelijkheden voor samenwerking, of er binnen EU of NATO al gelijksoortige capaciteiten zijn of worden gerealiseerd, omdat de noodzaak voor Nederland om al- dan niet te beschikken over een bepaalde (niche) capaciteit dan onomstotelijk kan worden vastgesteld en waarbij deze analyse ook een basis kan vormen voor potentiële samenwerking? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet?
- 51 Waarom wordt de hele argumentatie in de paragraaf internationale militaire samenwerking opgebouwd rond het thema «functionele specificatie van de A-fase» en wordt op geen enkele wijze vermeld op welke wijze andere internationale partners hun verwerving van materieel aanpakken? Hoe heeft internationale samenwerking op het terrein van het verwerven van materieel in de praktijk van de afgelopen jaren gewerkt?
- 52 Waarom vindt in dit evaluatierapport geen evaluatie plaats van de feitelijke internationale samenwerking op het terrein van verwer- ving van materieel en is het daarmee ook niet onderbouwd of de denkrichting van «functionele specificatie» bijdraagt aan verbete- ring of verdieping van de internationale militaire samenwerking bij de verwerving van materieel?
- 53 Waarom is de evaluatie van de internationale samenwerking beperkt tot een bespreking van «functionele specificatie»? Kunt u de Kamer informeren met een evaluatie van de internationale militaire samenwerking bij de verwerving van materieel?
- 54 Is bij de evaluatie daadwerkelijk onderzocht of de voorgestelde aanpassingen aansluiten bij de verwervingsprocessen van internationale partners? Vergroot de aanpassing van het DMP de «kans» op samenwerking, zoals de sub-conclusie van het rapport stelt?
- 55 In hoeverre sluit het voorgestelde proces aan bij de processen van internationale partners?
- 56 Klopt het dat er ten minste vier soorten A-brieven ontstaan die de Kamer zou kunnen ontvangen:
1. Een A-brief met financiële informatie in bandbreedtes en primair een functionele behoeftestelling,
 2. Een A-brief waarbij vaststaat hoe de behoeftestelling wordt ingevuld met een commerciële bijlage met financiële informatie,
 3. Een A-brief met de relevante informatie uit de B en D fase en het besluit tot het mandateren van het DMO, ook boven de omvang van € 100 miljoen,
 4. Een A-brief met daarin de motivatie aan de Kamer waarin beschreven wordt dat wordt afgeweken van de standaardprocedu- res?
- Wordt het DMP met deze verschillende opties voor de A-brief, met verschillende soorten bijlagen, informatie en uitzonderingen eenvoudiger of juist complexer, waarbij uitzonderingen op de regel voor de Kamer ook nog moeilijk te controleren zijn?

- Nr. Vraag**
- 57 Waarom worden de wijzigingen die u ten aanzien van de A-brief door wil doorvoeren slechts abstract beschreven? En wordt bijvoorbeeld niet uitgewerkt wat het betekent dat in de A-fase de behoeftestelling meer functioneel zal worden beschreven?
- 58 Welk belang heeft de Kamer bij de door u voorgestane summierere wijze van informeren in de A-brief, waarbij de informatie dan wel eerder beschikbaar komt?
- 59 Deelt u de opvatting dat voor de informatiepositie van de Kamer juist de standaardprocedures in het DMP van belang zijn om op een eenduidige manier betrokken te worden en te blijven bij het verwervingsproces van Defensie? Hoe is het voor de Kamer te controleren of op de juiste gronden afgeweken wordt van de procedures?
- 60 Kunt u toelichten hoeveel eerder de Kamer in het verwervingsproces met een nieuwe A-brief geïnformeerd gaat worden ten opzichte van de werkwijze van het huidige DMP?
- 61 In hoeverre is het logisch om, nu de financiële ramingen in de A-fase steeds nauwkeuriger worden, de Kamer over die ramingen niet langer te informeren?
- 62 Hoe beoordeelt u het feit dat het voor de Kamer met de door u voorgestane wijze van informeren over kostenramingen in de A-fase niet langer mogelijk is een eigen oordeel te vormen over de financiële inpasbaarheid van (grote) investeringen in defensiematerieel?
- 63 Kunt u aangeven welke bandbreedtes u gaat hanteren? Zijn dat dan ook vaste bandbreedtes, of kunnen de bandbreedtes per type project nog verschillen?
- 64 Klopt het dat de bedoelde voorwaarden om verstoring van de concurrentieverhoudingen te vermijden in de praktijk leidt tot uitsluiting van partijen? Klopt het dat een bedrijf dat bijdraagt aan de pré-behoeftestellingsconsultatie, of aan een conceptuele studie, daardoor formeel wordt uitgesloten van deelname aan de aanbesteding? Is dit ooit de bedoeling geweest van de Defensie Industrie Strategie en heeft Defensie hiervoor al een oplossing?
- 65 Op welke wijze werkt Defensie stapsgewijs de Kosten Baten Analyse (KBA) systematiek uit?
- 66 Op welke wijze zal binnen het DMP-proces de Kamer over de uitkomsten van een KBA worden geïnformeerd?
- 67 Deelt u de opvatting dat het plan om een KBA uit te voeren en daarbij onder meer industriële aspecten te betrekken, haaks staat op het aangegeven belang om de capaciteitsbehoefte in een functionele behoeftestelling te formuleren en niet in concrete wapensystemen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u met deze contradictie om?
- 68 Klopt het dat het bij drempelbedragen uitsluitend gaat om de mate van begrotingsbelasting van Defensie? Realiseert u zich dat bij ontwikkelingsprojecten soms internationaal wordt samengewerkt, vaak een eigen bijdrage van de industrie verlangd wordt of private investeringen worden overwogen? In hoeverre tellen deze bedragen mee bij het drempelbedrag?
- 69 Kunt u toelichten op welke momenten in het DMP proces de Kamer over de voortgang van het project zal worden geïnformeerd of is dat alleen met de brieven die in het schema staan van bijlage 3?